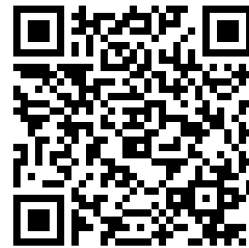

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U000809

Державний реєстраційний номер: 0121U100424

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-01-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Геоінформаційне картографування змін міської мережі України з метою обґрунтування напрямів ефективного регіонального розвитку

Початок етапу: 01.2021

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітного документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут географії
Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05540402

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 44, м. Київ, Київська обл., 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442346193, 380442341481, 380442348994

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія наук України

Код за ЄДРПОУ: 00019270

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, Київська обл., 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет міністрів

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442350981

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 8678.843

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Міська мережа України: історичний зріз змін і їх картографування з метою підвищення ефективності регіонального розвитку

Назва роботи англійською:

City Network of Ukraine: a historical slice of changes and their mapping in order to increase the efficiency of regional development

Реферат українською:

Наукова основа дослідження базується на опрацьованих концептуальних підходах, що реалізовані в наукових основах даного дослідження, коли визначення розселення населення є однією з основних фундаментальних категорій географії, а мережа поселень як результат локального розселення населення в певному територіальному вимірі, просторова організація, яка характеризується наявністю поселень, їх людністю, щільністю та певними тенденціями змін: як присутності поселень, їх людності, щільності та певними тенденціями змін як людності поселень, так і їх щільності та головними етапами часових змін (часом заснування, пульсації у змінах чисельності поселень та їх людності тощо). Об'єктом дослідження є міські поселення, які протягом історичного часу формували просторову міську мережу. Метою роботи є виявлення етапів її формування та дослідження її стану. Головними методами дослідження є картографічний, статистичний та інформаційно-картографічний. Результат дослідження: вперше за останні 125 років (спираючись на дані всіх переписів населення, починаючи з першого всеросійського перепису 1897 р. та аналіз головних чинників впливу) здійснено дослідження особливостей формування міської мережі України та виявлено тенденції змін у розселенні міського населення, що є основою майбутніх робіт з відновлення України та повоєнного її розвитку. В процесі виконання дослідження здійснюються заходи з впровадження його результатів. Насамперед опубліковано тематичний атлас «Міська мережа України. Формування і розвиток», монографію «Формування і розвиток мережі поселень України (картографічний аналіз)» та кілька важливих статей.

Реферат англійською:

The scientific basis of the study is based on the conceptual approaches implemented in the scientific foundations of this study, where the definition of population settlement is one of the fundamental categories of geography, and the network of settlements as a result of local population settlement in a certain territorial dimension, spatial organisation characterised by the presence of settlements, their population, density and certain trends of change: such as the presence of settlements, their population, density and certain trends of change in both the population of settlements and their density, and the main stages of temporal change (time of foundation, fluctuations in the number of settlements and their population, etc.). The object of the study is urban settlements that have formed a spatial urban network throughout history. The aim of the work is to identify the stages of its formation and study its condition. The main research methods are cartographic, statistical and information-cartographic. The result of the study: for the first time in the last 125 years (based on data from all population censuses, starting with the first All-Russian census of 1897, and analysis of the main influencing factors), a study of the peculiarities of the formation of the urban network of Ukraine has been carried out and trends in changes in the settlement of the urban population have been identified, which is the basis for future work on the restoration of Ukraine and its post-war development. In the course of the research, measures are being taken to implement its results. First of all, a thematic atlas entitled 'Urban Network of Ukraine: Formation and Development,' a monograph entitled 'Formation and Development of the Settlement Network of Ukraine (Cartographic Analysis),' and several important articles have been published.

Індекс УДК: 711.4;711.41, , 332.122(1-21),

Коди тематичних рубрик:67.25.19, 78.21.61.11, 06.61.53, 39.29.21

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Руденко Леонід Григорович

Науковий ступінь: д.геогр.н.

Вчене звання: акад.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: База даних для картографічного дослідження мережі поселень України

Назва НТП англійською: Database for cartographic research of the settlement network of Ukraine

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Програмні продукти, програмно-технологічна документація, Інше
(Геоінформаційна база даних)

Галузь застосування: Державна регіональна політика, наукові дослідження, освіта

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Створена БД – це комплексна, просторово-прив'язана, історично-узгоджена система даних, яка дозволяє проводити багатоваріантний картографічний аналіз еволюції міської мережі України в умовах частих державних, адміністративних та демографічних трансформацій. Головне призначення – забезпечити побудову серії тематичних карт, що відображають просторові закономірності формування, трансформації та функціонування міських поселень під впливом суспільно-політичних, промислових, аграрних та демографічних факторів. Ключові принципи побудови БД: • цілісність та уніфікація даних • сумісність інформації різних держав, епох і джерел • максимальне охоплення всіх міських поселень, що існували на території сучасної України з початку XX ст. • використання великої кількості офіційних та наукових джерел
Загальний обсяг Початково – 1343 міські населені пункти (461 місто + 882 смт) станом на 2021 р. Після історичного доопрацювання – 1916 поселень (враховано зниклі, затоплені, перейменовані, втративші міський статус). Основні блоки даних: 1. Базова інформація: географічні координати (WGS-84); сучасні та історичні назви (включаючи декомунізацію); державні класифікатори (КОАТУУ, КАТОТТГ) + внутрішній ID; статус 2021 р. та область 2. Демографічний блок (1897–2021): чисельність населення за всіма основними переписами; статус поселення на рік перепису; абсолютна та відсоткова динаміка між переписами 3. Історично-генетичний блок: дата першої письмової згадки/заснування (порівняння 11+ джерел); отримання магдебурзького права; рік набуття міського статусу; відстань до залізниці та адмінцентру 4. Типологічний блок: середні міжпереписні зміни; кількість етапів зростання/спаду; загальний тип динаміки населення за 120+ років
Джерела: Переписи 1897, 1910, 1921, 1926, 1931, 1939, 1959, 1970, 1979, 1989, 2001, 2021 рр., енциклопедії, монографії, офіційні списки, дані децентралізації тощо.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Економія матеріалів, Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих, Підвищення автоматизації виробничих процесів

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Атлас "Мережа поселень України: формування і розвиток"

Назва НТП англійською: Atlas "Settlement Network of Ukraine: Formation and Development"

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Аналітичні матеріали, Інше (Тематичний атлас)

Галузь застосування: Державне управління та регіональний розвиток, містобудування та просторове планування, повоєнне відновлення та реконструкція, наукові дослідження, освіта

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: У тематичному Атласі реалізовано результати картографічного аналізу мережі поселень України. В його основі знаходиться аналіз вивчення історичної інформації про події та процеси, що відбулися на теренах сучасної України. Атлас містить добірку карт, що показують формування та динаміку мережі поселень України. Карти укладені за матеріалами переписів населення, починаючи з найпершого («Первая всеобщая перепись населения Российской империи 1897 г.»). Відображено зміни мережі та чисельності населення у міжпереписні періоди, що є важливим для розробки Програми з відновлення України.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих, Інше (Прогнозування та оптимізація соціально-економічного розвитку систем розселення для підвищення якості життя населення та збалансованого регіонального розвитку)

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Монографія "Формування і розвиток мережі поселень України (картографічний аналіз)"

Назва НТП англійською: Monograph "Formation and Development of the Settlement Network of Ukraine (Cartographic Analysis)"

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методичні документи, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Державне управління та регіональний розвиток, містобудування та просторове планування, повоєнне відновлення та реконструкція, наукові дослідження, освіта

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: На основі вивчення провідних чинників розвитку мережі поселень та використання просторового аналізу формування та розвитку міст і сіл, із застосуванням картографічного методу в монографії висвітлено еволюцію системи розселення населення України за 125 років, відображено історико-генетичні типи міст та здійснено групування регіонів за особливостями сільського населення.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Формування і розвиток мережі поселень України (картографічний аналіз) / Л. Г. Руденко, А. І. Бочковська, М. М. Вишня та ін. За редакцією Л. Г. Руденка. К.: Ін-т географії НАН України, 2023. 160 с. іл., табл.

Мережа поселень України (формування і розвиток) : атлас. За ред. Л. Г. Руденка. К.: Ін-т географії НАН України, 2023. 36 с. ISBN 978-617-14-0152-5

Українська академічна географія у XXI столітті : монографія. За ред. Є. О. Маруняк. К.: Ін-т географії НАН України, 2024. 144 с.

Руденко Л. Г., Бочковська А. І. Географічна картографія і її розвиток в Інституті географії НАН України / Л. Г. Руденко, А. І. Бочковська. – Київ : Інститут географії НАН України, 2024. – 56 с. : іл.

Rudenko L., Maryniak Eu., Lisovskyi S., Dronova O., Mozgovyi A. Ukrainian Small Cities in the Perspective of Sustainable Spatial Planning/ The Routledge handbook of small towns/edited by Jerzy Banski. NY: Routledge. P. 330-345. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781003094203>

Chabaniuk V. Atlas Solutions Framework as a method of the renewed Model-cognitive conception of cartography / Український географічний журнал, 2021, №3, С. 29-38 <https://doi.org/10.15407/ugz2021.03.029>

Руденко Л.Г., Лісовський С. А., Маруняк Є. О., Голубцов О.Г., Дронова О. Л., Мозговий А. А., Чехній В.М., ФаріонЮ.М., Варуха А. В. Аналіз стратегій регіонального і місцевого розвитку України на шляху досягнення «Цілей 2030»/ Український географічний журнал, 2022, № 1, С. 8-17 <https://doi.org/10.15407/ugz2022.01.008>

Руденко Л.Г., Бочковська А. І., Лейберюк О.М. Картографічний аналіз розвитку міської мережі України/ Український географічний журнал, 2022, № 2, С. 32-45 <https://doi.org/10.15407/ugz2022.02.032>

Руденко Л. Г., Заячук М. Д., Лісовський С. А., Маруняк Є. В., Муніч Н. В., Пономаренко О. М., Пересадько В. А. Наслідки військової агресії в Україні для освіти і науки/ Український географічний журнал, 2022, № 4 <https://doi.org/10.15407/ugz2022.04.004>

Руденко Л.Г., Бочковська А.І., Поливач К.А., Санталова С.О. Суспільно-географічні чинники формування міської мережі України (1897–2022 рр.)/ Український географічний журнал, 2023, №2, С. 25–34 <https://doi.org/10.15407/ugz2023.02.025>

Maruniak Ye., Lisovskiy S., Rudenko L. The spatial dimension of the war effects in Ukraine: An agenda for country recovery/ Europa XXI (2023) vol. 44 <https://doi.org/10.7163/Eu21.2023.44.6>

Chabaniuk V., Dyshlyk O. Crosscutting cartographies: language paradigm in past, now, and in future/ Kartografické listy, 2024, 32 (1), 3-21

Руденко Л.Г., Бочковська А.І., Лейберюк О.М, Вишня М.М. Регіональні зміни розселення міського населення України за 125 років (картографічний аналіз трендів)/ Український географічний журнал, 2025, №4, С.

Руденко Л.Г., Маруняк Е.А., Лісовський С.А. Цели устойчивого развития 2030 и направления их достижения в Украине в рамках стратегий регионального развития/ Международно списание „Устойчиво развитие”, Year XI Volume 2/2021, С. 7-14

Maruniak Eu., Rudenko L., Lisovsky S., Palekha Yu. From destruction to a new dimension of sustainability in post-war Ukraine/ TerritoriALL, Issue 6, June 2022, ESPON 2022, 40-41 <https://territoriall.espon.eu/magazine/reader/223132>

Chabanyuk Victor, Dyshlyk Oleksandr Relational patterns in atlas cartography: educational-practical system of choropleth map Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва. / Збірник наукових праць Західного геодезичного товариства УТГК, Випуск І (41).- Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021.- С. 123-131

Chabaniuk Viktor, Dyshlyk Oleksandr Національна Інфраструктура Просторових Даних (НІПД) України: Якими є її актуальна, здійснення і одночасно «правильна» моделі?/ Землеустрій, кадастр і моніторинг земель, № 3, 104-123

Chabaniuk Viktor, Kolimasov Ivan, Krakovskyi Stanislav Critical systemic properties of Electronic atlases new generation. Part 1: Problem and research methods / Cybernetics and Computer Engineering, 2021, № 2(204), pp. 20-48

Chabaniuk Viktor, Kolimasov Ivan Critical systemic properties of Electronic atlases new generation. Part 2: Research results / Cybernetics and Computer Engineering, 2021, № 3(205), pp. 26-51

Чабанюк Віктор, Дишлик Олександр/ Chabaniuk Viktor, Dyshlyk Oleksandr До питання стратегії використання геоінформаційних систем і технологій для управління територією/ Towards strategy of geoinformation systems and technologies use for territory management Землеустрій, кадастр і моніторинг земель, № 2, 125-155/ Land management, cadastre and land monitoring, No. 2, 125-155 (Ukrainian, English) <http://dx.doi.org/10.31548/zemleustriy2023.02.012>

Чабанюк В., Дишлик О., Ясько В. Гармонізація інфраструктури просторової інформації України з INSPIRE / Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва, випуск II (46), 2023, С. 95-105 www.doi.org/10.33841/1819-1339-2-46-95-105

Чабанюк В., Дишлик О. Стратегія гармонізації інфраструктури просторової інформації України з INSPIRE. Системний підхід Землеустрій, кадастр і моніторинг земель, 2024, № 1, С.155-174/ Land management, cadastre and land monitoring, 2024, No. 1 (Ukrainian, English) <http://dx.doi.org/10.31543/zemleustriy2024.01.010>

Чабанюк В., Дишлик О. Оновлення концептуального каркаса атласних систем Землеустрій, кадастр і моніторинг земель, 2024, № 2, С.158-177/ Land management, cadastre and land monitoring, 2024, No. 2 (Ukrainian, English) <http://dx.doi.org/10.31548/zemleustriy2024.02.013>

Чабанюк В., Дишлик О. Формалізація концептуального каркаса просторових систем Землеустрій, кадастр і моніторинг земель, 2024, № 3, / Land management, cadastre and land monitoring, 2024, No. 3 (Ukrainian, English) <http://dx.doi.org/10.31548/zemleustriy2024.03.06>

Чабанюк В., Дишлик О. Скрізні картографії: онтологічне і лінгвістичне моделювання / Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва, випуск I (47), 2024, С. 126-139 DOI:10.33841/1819-1339-1-47-126-139

Руденко Л. Г., Бочковська А.І. Мережа поселень України: поселення, в яких жили, живуть і будуть жити народи України / Журнал "Світогляд", №2 (106), 2024 р. Стор. 54-59

Дишлик О., Чабанюк В. Про практику гармонізації інфраструктури просторової інформації України з INSPIRE / Збірник наукових праць "Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва". – 2025. – № 2 (50). – С. 166-178. https://zgt.com.ua/wp-content/uploads/2025/11/19_50.pdf

Dyshlyk O., Chabaniuk V. Framework approach as a strategy for research and design of complex spatial information systems (Using the example of NGDI) / Land management, cadastre and land monitoring, 2025, 1, С. 104-130. <https://doi.org/10.31548/zemleustriy2025.01.09>

Chabaniuk V., Dyshlyk O. Microsoft solutions framework (MSF) as a generalized methodology of the framework approach to spatial information systems handling/ Land management, cadastre and land monitoring, 2025, 2, С. 88-105. <https://doi.org/10.31548/zemleustriy2025.02.08>

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Маруняк Євгенія Олександрівна
д. геогр. н., 11.00.02

Перелік осіб-виконавців

Барабаш Тамара Миколаївна

Бочковська Алла Іллівна

Вишня Маргарита Миколаївна

Гадун Станіслав Олексійович

Краковський Станіслав Павлович
(д. філософ, 106)

Лейберюк Олександр Михайлович
(к. геогр. н., 11.00.12)

Подвойська Вікторія Іванівна

Поливач Віктор Анатолійович

Поливач Катерина Анатоліївна
(к. геогр. н., с.д., 11.00.02)

Руденко Леонід Григорович
(д. геогр. н., професор, акад., 11.00.02, 11.00.12)

Санталова Світлана Олександрівна
(к. геогр. н., 11.00.02)

Чабанюк Віктор Савович
(к. ф.-м. н.)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Чехній Віктор Михайлович

Телефон

+380677433527

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна